

NEM Meetnet Dagactieve Zoogdieren Konijntellingen

Konijntellingen 2016

Inmiddels ligt de telperiode in het najaar achter ons. De meeste beheerders hebben hun tellingen aangeleverd, waarvoor dank! We willen iedereen die de gegevens nog niet heeft ingezonden vriendelijk verzoeken dat alsnog te doen. Als geheugensteuntje de routes waarvan we nog tellingen missen: Vlieland (vj+nj), PWN (nj), Berkheide (nj) en Terschelling (vj+nj).

Het Meetnet Dagactieve Zoogdieren-team,

[Vilmar Dijkstra](#) (landelijk coördinator), Martijn van Oene en Hans Hollander.

NEM Meetnet Vleermuis Transecttellingen

Analyseren en uploaden gegevens

Als het goed is zijn alle teams bezig met het analyseren en uploaden van gegevens. Mocht je tijdens het uploaden van de resultaten tegen problemen aanlopen waar je niet uitkomt, mail deze dan aan ons (nemvtt@zoogdiervereniging.nl). De deadline voor het aanleveren van gegevens is **15 december 2016**.

Forum

Voor de deelnemers aan het meetnet is een geluiden forum opgezet bedoeld om voor het meetnet lastige geluidsfiles met elkaar te delen en te bediscussiëren. Ook andere meetnet gerelateerde zaken kunnen worden uitgewisseld. Het forum is gereed en wordt momenteel getest door een aantal gebruikers. Daarna komt het beschikbaar voor iedereen.

Het Meetnet Vleermuis Transecttellingen-team,

[Marcel Schillemans](#) (landelijk coördinator), Eric Jansen, Vita Hommersen, Neeltje Huizenga, Martijn van Oene en Hans Hollander.

NEM Meetnet Zoldertellingen Vleermuizen

Aanleveren gegevens telseizoen 2016

Het telseizoen voor de Zoldertellingen is afgelopen. We zijn erg benieuwd naar de resultaten. Stuur dus, als je dat nog niet gedaan hebt, de resultaten zo snel mogelijk naar je proco. De deadline voor de proco's om de gegevens aan ons aan te leveren is **1 december 2016**. Dat kan op de gebruikelijke manier per post (maak dan wel even een kopie) of email.

Invoerportal NEM Zoldertellingen

Invoerportal

Momenteel wordt het portal door de proco's uitgetest. Vanaf volgend jaar gaan we het portal echt gebruiken en kunnen ook alle telleiders de gegevens er op invoeren.

Het is dus belangrijk dat alle proco's het portal alvast uitproberen en ons eventuele problemen of suggesties laten weten (de handleiding en inlogcodes hebben alle proco's per mail ontvangen). Het testen van het portal gebeurt in de testomgeving, vandaar het aanleveren van alle gegevens nog op de 'oude' manier gebeurt.

Het Meetnet Zoldertellingen-team,

[Marcel Schillemans](#) (landelijk coördinator), Neeltje Huizenga, Martijn van Oene en Hans Hollander.

NEM Meetnet Hazelmuizen

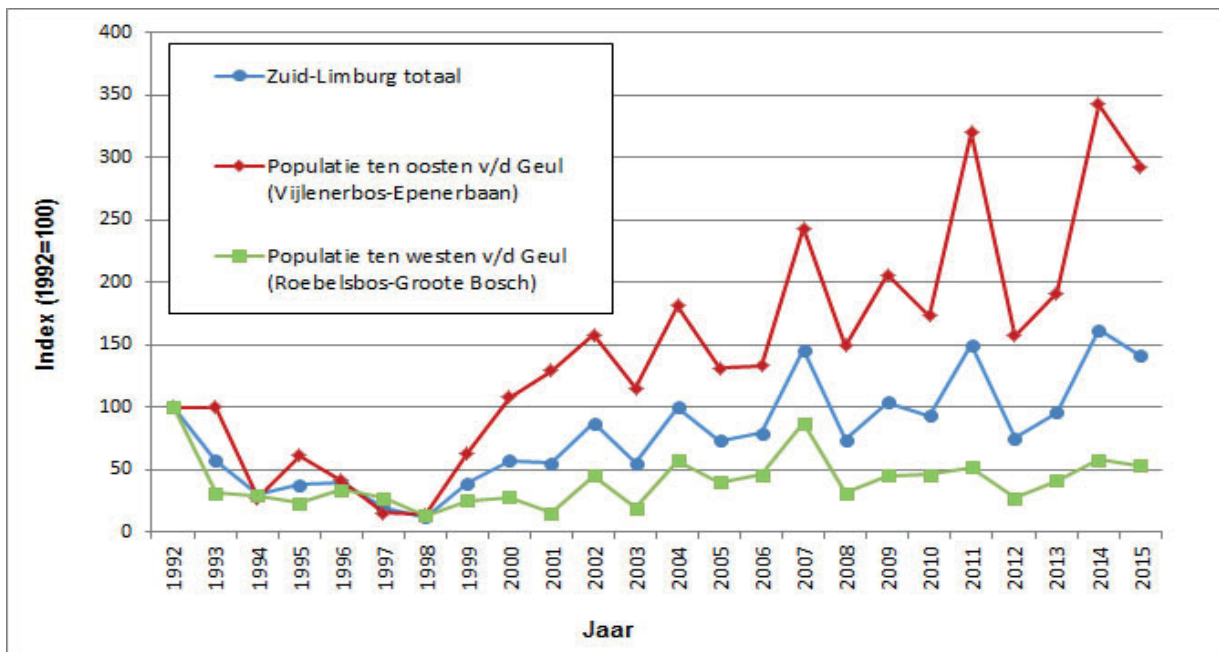
De resultaten van 2015

In 2014 werden de meeste tellers van het Meetnet Hazelmuizen verrast door hele hoge aantallen nestjes. Heel goede jaren worden meestal gevolgd door een minder jaar en dat bleek in 2015 ook het geval. De aantallen lagen duidelijk lager, maar er zijn nog steeds 'leuke' aantallen nestjes geteld. Zelfs in wat we een 'mager' jaar noemen, worden tegenwoordig nog steeds 100-en nestjes geteld.

We kunnen dan ook voorzichtig concluderen dat het best goed gaat met de hazelmuis in Zuid-Limburg.

Aantal getelde routes en nestjes

In het Meetnet Hazelmuisen wordt getracht de stand van de hazelmuis te volgen op basis van integrale tellingen in zijn gehele leefgebied. Verdeeld over dit gebied zijn er 52 (deel) transecten die we kunnen monitoren op de aanwezigheid van hazelmuisnestjes. In 2015 zijn daarvan uiteindelijk 45 (deel)transecten (87% van het totaal) geteld. Een prima score en meer dan voldoende om de index-waarden voor 2015 te berekenen. Zie figuur 1.

Figuur 1. De index van de hazelmuis in Zuid-Limburg op basis van het aantal getelde nestjes, met als startjaar 1992 (index = 100 in 1992). In 2015 is een kleine terugval geconstateerd t.o.v. 2014, maar desondanks waren er veel nestjes.

Als in meer detail naar de aantallen getelde nestjes per plot wordt gekeken, dan blijkt dat ca. 70%-75% van alle nestjes geteld wordt op de routes ten oosten van de Geul (Vijlenerbossen-complex) en ca. 25%-30% op de routes ten westen van de Geul (Roebelsbosch-Groote Bosch). De verhoudingen tussen deze leefgebieden ligt al jaren redelijk vast, waaruit blijkt dat 'oost' meer hazelmuisen herbergt dan 'west', hoewel de aantallen in de jaren '90 vergelijkbaar waren. Uit de CBS-statistieken blijkt dan ook dat de populatie in 'oost' sinds 1992 significant sterk is toegenomen, terwijl de populatie in 'west' slechts matig is toegenomen.

De meest voor de hand liggende oorzaak van dit grote verschil, al is dat niet nader onderzocht, is dat na de jaren '90 meer bosranden van het Vijlenerbossen-complex geschikt zijn gemaakt voor de hazelmuis. Bovendien zijn de bosjes ten westen van de Geul (Roebelsbosch-Groote Bosch) meer versnipperd en kleiner van omvang. Mogelijk dat deze kleinere bosjes letterlijk minder ruimte bieden aan hazelmuisen.

De komende jaren worden verbindingszones tussen de twee grote leefgebieden aangelegd en binnen het leefgebied Roebelsbosch-Groote Bosch. Deze verbindingszones zullen hopelijk zorgen voor gezondere en nog grotere populaties in beide leefgebieden.

Uitbreiding van het Meetnet?

Uitbreiding van het huidige Meetnet Hazelmuisen is niet direct nodig, omdat de huidige transecten mooi verspreid liggen over de bekende leefgebieden ten westen en ten oosten van de Geul. Het voorkomen van de hazelmuis in de omgeving van Noorbeek is echter niet uitgesloten. Noorbeek ligt nog een stukje westelijker dan het Grootte Bosch en het Bovenste Bosch en de aanwezige bosjes en graften sluiten redelijk aan op Vlaamse hazelmuis leefgebieden. Zonder 'harde' aanwijzing dat daar hazelmuisen voorkomen is het niet leuk om een transect te starten, maar als er niet wordt gekeken dan blijft het gebied een witte vlek op de kaart. Wie gaat daar eens op zoek naar nestjes? De Zoogdiervereniging heeft nog nestbuizen beschikbaar, die graag beschikbaar worden gesteld voor dit doel. In 2016 neemt het aantal transecten wel licht toe, omdat een aantal transecten die in natuurgebieden van Stichting Ark liggen aan het NEM Meetnet worden toegevoegd.

Continuïteit van de tellingen

De kwaliteit van de teldata van het Meetnet Hazelmuisen is erg hoog en dat willen we graag zo houden. Uit de telgegevens is echter gebleken dat vorig seizoen een redelijk aantal routes slechts eenmalig is bezocht. Dat is voor een keertje niet erg (er kan altijd wat tussen komen), maar we hopen dat er in 2016 wel weer tweemaal is geteld. In het meetnet zijn twee rondes 'verplicht' (een vroege ronde en een late ronde), omdat er enige dynamiek zit in het aantal nestjes (nestjes verschijnen en verdwijnen), maar ook omdat de resultaten betrouwbaarder zijn als de tellingen zo veel mogelijk gestandaardiseerd worden uitgevoerd. Door tweemaal te tellen wordt naar ons idee een beter beeld verkregen van de aantallen aanwezige nestjes, wat weer een maat is voor het aantal aanwezige hazelmuisen.

Slaapmuisendag

De aftrap van het nieuwe telseizoen is gegeven tijdens de BioBlitz in GaiaZoo. Wil je volgend jaar zelf een praatje geven of verslag doen van het tellen, dan ben je van harte uitgenodigd. Een berichtje schrijven voor de Telganger mag natuurlijk ook.

Aanleveren resultaten

Het telseizoen loopt nog tot uiterlijk 30 november. We hebben de eerste resultaten al binnen. Stuur na afloop van de tellingen ons zo snel mogelijk de gegevens toe. Dat mag ingescand per mail of per post (vergeet niet om een kopie te maken).

Hazelmuiswerkdag

Op zaterdag 25 februari 2017 is er een hazelmuiswerkdag. We gaan dan weer de handen uit de mouwen steken om een stuk leefgebied voor de hazelmuis te verbeteren / te herstellen. Nadere info volgt maar noteer de datum alvast!

Het Meetnet Hazelmuis-team,

[Maurice La Haye](#) (landelijk coördinator), Neeltje Huizenga, Martijn van Oene, Wesley Overman, Hans Hollander, Tom van der Meij (CBS) en Marnix de Zeeuw (CBS)

Lezersonderzoek Telganger en NEM Zoogdiernieuwsbrief

Ieder half jaar rapporteert de Zoogdiervereniging over verrichte activiteiten, actuele zoogdiergerelateerde ontwikkelingen en de voortgang van de monitorings (NEM)- en verspreidingsonderzoeken in "De Telganger". Deelnemers en geïnteresseerden ontvangen de Telganger per mail in april en in oktober.

Oude nummers zijn terug te vinden op <http://www.zoogdierwinkel.nl/telganger>.

Naast de Telganger ontvangen deelnemers aan NEM projecten ook vijf keer per jaar de digitale nieuwsbrief NEM Zoogdiernieuws. In NEM Zoogdiernieuws staan voor de verschillende meetnetten aankondigingen, nieuwtjes maar ook herinneringen, bijvoorbeeld voor het aanleveren van gegevens. Waar mogelijk gebruiken we NEM Zoogdiernieuws voor alle communicatie aan de deelnemers van de meetnetten.

We zijn benieuwd wat jullie van de Telganger en de NEM Zoogdiernieuwsbrief vinden. Daarom hebben we een aantal vragen in een lezersonderzoek bij elkaar gebracht. We zouden het erg op prijs stellen al je de vragenlijst (digitaal) wilt invullen. Dat kan op:

<https://nl.surveymonkey.com/r/telganger>

Reageren is mogelijk tot 15 november 2016. In de Telganger van april 2017 presenteren we de resultaten.